MIJN OMA MAAKT ZICH DRUK OVER HET KLIMAAT

↓

DE OMA VAN MIJN OMA MAAKTE ZICH DRUK OVER ROETMIST

↓

DE OMA VAN DE OMA VAN MIJN OMA MAAKTE ZICH DRUK OVER PAARDENMEST

JA, dat was echt een probleem aan het eind van de negentiende eeuw: paardenmest. Niet zo'n klein ergernisje als nu met hondenpoep, maar een probleem waar hoge pieten uit de hele wereld dagenlang over vergaderden. Ze konden alleen geen oplossing vinden. Maar wat was dan het probleem?

Duizenden jaren maakte de mens al gebruik van het paard als vervoermiddel. Net als een auto heeft een paard brandstof nodig. Hooi bijvoorbeeld. En net als bij een auto komen er bij een paard aan de achterkant afvalstoffen uit. Poep. Dat konden de boeren goed als mest gebruiken op het land. Daar werd de grond vruchtbaar van. Maar aan het eind van de negentiende eeuw groeide de bevolking snel. De steden werden steeds drukker. De straten waren vol met paarden. Paarden die mensen vervoerden en paarden die goederen vervoerden. Dat leverde heel wat problemen op. Er waren opstoppingen, ongevallen, paardenbeten en er was een boel geluidsoverlast: hoefijzers en gehinnik maken misschien wel meer lawaai dan auto's.

Maar het grootste probleem was natuurlijk paardenmest. Een paard laat elke dag minstens een liter plas en tien kilo poep achter op straat. In veel steden kon je de straatstenen niet meer zien onder de dampende en stinkende bruine laag. Als het zo door ging, lag de mest over vijftig jaar metersdik in de straten. Maar het ging niet zo door.

De auto werd uitgevonden en nam de plaats in van het paard.

In plaats van poep op straat kwamen er steeds meer vieze stoffen in de lucht. Niet alleen van auto's, maar ook van fabrieken en kachels. In het begin besteedden mensen daar nauwelijks aandacht aan. Ze hadden wel wat anders aan hun hoofd. Een paar wereldoorlogen bijvoorbeeld. Maar daarna drong het langzaam door dat de lucht steeds vuiler werd. Helemaal nadat Londen in 1952 te maken had gehad met een dodelijke roetmist die vier dagen bleef hangen. Smog noemen we dat tegenwoordig. De mist was zo dik dat agenten met fakkels voor de bussen uit liepen om ze de weg te wijzen. Op sommige momenten kon je je eigen voeten niet zien. Maar dat was niet het ergste. Binnen vier dagen overleden zeker vierduizend mensen doordat ze moeite hadden met ademhalen. Oeps! Hoogste tijd om nog eens goed te kijken wat er allemaal uit die uitlaten en schoorstenen kwam.

Inmiddels weten we donders goed wat voor een rommel we de lucht in pompen. Door al die gassen verandert het klimaat, smelten de gletsjers en stijgt het zeewater. Veel mensen proberen hier iets aan te doen, door zonnepanelen te nemen of minder auto te rijden bijvoorbeeld. Anderen wachten rustig af totdat er net zo'n verrassende oplossing komt als voor de paardenmest.